

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 542/2015-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. marca 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Rudolfa Tkáčika a Sergeja Kohuta v konaní o sťažnosti [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Marošom Palikom, Muchovo námestie 12, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 31/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 NcC 5/2002) v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 31/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 NcC 5/2002) v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadostučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť [REDACTED] trovy konania v sume 355,72 € (slovom tristopäťdesiatpäť eur a sedemdesiatdva centov) na účet jej právneho zástupcu Mgr. Maroša Palika, Muchovo námestie 12, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 542/2015 z 27. októbra 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 31/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“) v období po právoplatnosti nálezov ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza, že 21. októbra 2002 podala na okresnom súde návrh na začatie konania pre porušovanie zmluvy na výkon správy, ktorú mala uzatvorenú s Bytovým družstvom [REDACTED].

Poukázala na to, že ústavný súd už dvakrát v nálezoch konštatoval porušenie ňou v sťažnosti označených práv v napadnutom konaní. Prvýkrát nálezom sp. zn. IV. ÚS 43/06

z 20. apríla 2006 a druhýkrát nálezom sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011, pričom okrem konštatovania porušenia označených práv sťažovateľky jej priznal aj finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (995,82 €), resp. 2 000 €, a taktiež prikázal okresnému súdu, aby v napadnutej veci konal bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka ďalej uviedla, že napriek predmetným nálezom napadnuté konanie ani po takmer 13 rokoch od jeho začatia nebolo právoplatne skončené.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a zároveň žiadala, aby jej ústavný súd priznal aj finančné zadosťučinenie v sume 4 000 €, ako aj úhradu trov konania.

Okresný súd na základe výzvy ústavného súdu zaujal k sťažnosti stanovisko vo vyjadrení sp. zn. Spr. 3806/2015 doručenom ústavnému súdu 3. februára 2016, v ktorom okrem iného uviedol:

„V prílohe Vám zasielam vyjadrenie zákonnej sudkyne zo dňa 15.12.2015 k ústavnej sťažnosti. V postupe tejto sudkyne som subjektívne prietahy vo veci nezistil s výnimkou nedodržania predĺženej lehoty na písomné vyhotovenie rozsudku, ktorá bola spôsobená najmä skutkovou a právnou náročnosťou veci, čerpaním plánovanej dovolenky ako aj opakovaným ochorením maloletého dieťaťa zákonnej sudkyne. Ku dĺžke konania, ktorú sťažovateľka namieta, považujem za potrebné poukázať jednak na skutočnosť, že po vydaní nálezom Ústavného súdu zo dňa nálezom ÚS SR, sp. zn. III ÚS 92/2010 zo dňa 22.11.2011 v uvedenej veci došlo dňa 15.07.2014 ku zmene zákonnej sudkyne, na skutkovú a právnou náročnosť predmetnej veci ako aj prístup samotnej navrhovateľky, ktorá neustále menila a upravovala žalobný petit a upresňovala, dopĺňala a rozširovala uplatňované nároky. Zastávam názor, že navrhovateľka týmto postupom výrazne prispela k vzniku prietáhov v konaní.

V súvislosti s namietanou dĺžkou konania nemožno nepoukázať aj na zásadný faktor, ktorým je neprímerane vysoký nápad vo všetkých súdnych oddeleniach tunajšieho súdu, súdne oddelenie C nevynímajúc, za súčasného absolútne poddimenzovaného personálneho obsadenia súdu, ktoré okolnosti vo vzájomnej súvislosti jednotlivým sudcom Okresného súdu Bratislava III objektívne bránia v riadnom výkone súdnictva bez prietáhov. Okresný súd Bratislava III patrí odo dňa prechodu časti súdnictva z Okresného súdu Pezinok na Okresný súd Bratislava III /okres Senec/ ku dlhodobo najzaťaženejším súdom v SR, pričom okres Senec predstavuje okres s najväčším populačným rastom na Slovensku, čo sa prirodzene negatívne odzrkadľuje na výške nápadu najmä v oddeleniach C, P a T.

Záverom si dovoľím poukázať na rozsudok Nejvyššího správného soudu ČR zo dňa 20.03.2014, sp. zn. 16 Kss 9/2013. v zmysle ktorého má činnosť každého sudcu svoje limity a od nikoho nemožno požadovať, aby sa nie krátkodobo, ale dlhodobo pracovne prepínal, vystavoval sa nezvládnuteľným stresom a v prospech nadštandardného plnenia pracovných úloh dlhodobo potláčal svoj súkromný život.

Uvedené rozhodnutie uvádzam z dôvodu, že korešponduje s mojím postojom vo vzťahu k otázke, či považujem prietahy v predmetnej veci na strane zákonnej sudkyne za subjektívne.“

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu z 21. januára 2016 k sťažnosti bol aj tento prehľad procesných úkonov doterajšieho priebehu napadnutého konania v období po náleze ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011:

«- 01.12.2011 (najbližší pracovný deň po návrate spisu z ÚS SR) úprava sudcu - pokyn pre VSÚ na vypracovanie uznesenia podľa § 95 Osp o pripustení zmeny žalobného petitu na základe opakovaných písomných podaní navrhovateľky, ktorými v priebehu konania menila konečný žalobný návrh;

- 06.12.2011 - rozhodnutie o zmene petitu podľa § 95 Osp. a čiastočnom zastavení konania podľa § 96 Osp + vyznačenie ppl. uvedeného uznesenia k 20.12.2011 a 05.01.2012 (čl. 917);

- 04.01.2012 - podanie navrhovateľky návrh na opravu uznesenia + prílohy + odvolanie voči uzneseniu z 06.12.2011;

- spis predložený MS SR. Odbor dohľadu nad súdnictvom - vrátený dňa 15.02.2012;

- 27.02.2012 - ÚZ sudcu ohľadom nepridelenia VSÚ do odd. „6C“;

- 28.02.2012 - úprava sudcu - doručenie podaní navrhovateľky z 04.01.2012 protistrane;
- 30.03.2012 - úprava sudcu - predloženie veci KS v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky z 04.01.2012 - realizované 04.04.2012;
- 07.06.2012 - vrátenie spisu z KS po rozhodnutí, ktorým bolo odvolanie N odmietnuté;
- 12.06.2012 - úprava sudcu - doručenie uznesenia KS v Bratislave úč. + vyznačenie ppl. 22.06.2012;
- 21.08.2012 - úprava sudcu - predloženie veci KS v Bratislave na rozhodnutie o zvyšku podania navrhovateľky z 04.01.2012 - realizované 03.09.2012;
- 17.09.2012 - vrátenie spisu bez meritórneho rozhodnutia;
- 18.09.2012 - úprava sudcu - predloženie veci KS v Bratislave podľa § 165 ods. 2 Osp na rozhodnutie o návrhu navrhovateľky z 04.01.2012 na opravu chýb a zrejmych nesprávností uznesenia z 6.12.2011, ktorému sudca nemieni vyhovieť - realizované 19.09.2012;
- 07.11.2012 - vrátenie spisu bez meritórneho rozhodnutia s poukazom na § 164 Osp;
- 08.11.2012 - úprava sudcu - pokyn pre VSÚ na vypracovanie uznesenia podľa § 95 Osp;
- 27.11.2012 - rozhodnutie o nepripustení zmeny žalobného petitu podľa § 95 Osp podaním navrhovateľky z 04.01.2012 + vyznačenie ppl. uvedeného uznesenia k 14.12.2012;
- 10.01.2013 - úprava sudcu - pokyn pre VSÚ na vypracovanie uznesenia o nariadení kontrolného znaleckého dokazovania - námietky navrhovateľky voči predchádzajúcim záverom a postupom znalca na pojednávaní súdu dňa 18.10.2011 a v následných podaniach (vid'. čl. 897 a nasl.);
- 16.01.2013 - rozhodnutie o nariadení kontrolného znaleckého dokazovania znaleckým ústavom ZÚEaI FEI STU + vyznačenie ppl. uvedeného uznesenia k 22.02.2013 ak 12.03.2013 (čl. 961);
- 28.03.2013 - spis doručený ustanovenému znaleckému ústavu;
- 05.04.2013 - zmena zákonného sudcu (JUDr. ██████████);
- 16.07.2013 - žiadosť znalca o zabezpečenie a predloženie dokladov na účely znaleckého dokazovania;

- 30.07.2013 - urgencia znaleckého ústavu o zabezpečenie a predloženie dokladov na účely znaleckého dokazovania + žiadosť o predĺženie lehoty na vypracovanie znaleckého posudku;
- 01.08.2013 - opakovaná žiadosť znalca o zabezpečenie a predloženie dokladov na účely znaleckého dokazovania;
- 05.08.2013 - úprava VSÚ - vyžiadanie podkladov od odporcu pre účely znaleckého dokazovania - realizované 06.08.2013;
- 13.09.2013 - predloženie žiadaných dokladov odporcom;
- 18.09.2013 - úprava sudcu - doručenie dokladov znaleckému ústavu (znalcovi) + určená nová lehota na vypracovanie ZP (60 dní);
- 03.12.2013 - úprava VSÚ - urgencia znaleckému ústavu na predloženie kontrolného znaleckého posudku + spis;
- 20.12.2013 - doručenie spisu + Znalecký posudok č. 10/2013 + vyúčtovanie znalečného;
- 14.01.2014 - úprava sudcu - vytyčenie TP na dňa 19.02.2014 + doručenie kontrolného ZP č. 10/2013;
- 30.01.2014 - uznesenie o priznaní znalečného ZÚEaI FEI STU + vyznačenie ppl. uvedeného uznesenia k 28.02.2014 (čl. 1003);
- 10.02.2014 - námietky navrhovateľky ku kontrolnému znaleckému posudku (čl. 1006 až 1024 - 18 strán!) + doloženie ďalších listinných dôkazov (zväzok);
- 19.02.2014 - pojednávanie vo veci samej - odročené na 23.04.2014 z dôvodu vyžiadania vyšetrovacieho spisu - dopočutie účastníkov konania k jednotlivým žalovaným nárokom (bodom petitu) v nadväznosti na ZP č. 10/2013;
- 03.03.2014 - písomné podanie - námietky navrhovateľky k premlčaniu pohľadávok (nárokov);
- 23.04.2014 - pojednávanie odročené na žiadosť navrhovateľky zo dňa 17.04.2014 zo zdravotných dôvodov - zdokladovaná hospitalizácia + rehabilitácia, na dňa 18.06.2014;
- 16.06.2014 - písomné podanie- podnet navrhovateľky k doplneniu zmätočne napísanej výpovedi navrhovateľky + doloženie ďalších listinných dôkazov;
- 18.06.2014 - pojednávanie vo veci samej - rozhodnutie o námietkach navrhovateľky z 19.2.2014 voči protokolácii + záverečné prednesy a vyhlásené uznesenie o skončení dokazovania a odročené na termín 24.09.2014;

- 15.07.2014 - zmena zákonného sudcu ([REDACTED]);
- 30.07.2014 - úprava sudcu - zmena termínu pojednávania z 24.09.2014 na 28.10.2014, z dôvodu zmeny zákonného sudcu;
- 10.10.2014 - písomné podanie - vyjadrenie navrhovateľky k záverečným prednesom na pojednávaní dňa 18.06.2014 a zároveň upresnenia a doplnenia žaloby a uplatnených nárokov (čl. 1189 až 1228 - 39 strán !) + doloženie ďalších listinných dôkazov;
- 28.10.2014 - pojednávanie vo veci samej, na ktorom bol vyhlásený rozsudok vo veci samej;
- 20.11.2014 a 01.12.2014 - žiadosť o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie a doručenie rozsudku - predĺžená do 15.01.2015;
- 15.01.2015 - úprava sudcu, 09.02.2015 - spis daný na doručenie rozsudku - realizované 07.04.2015;
- 27.04.2015 - odvolanie navrhovateľky voči rozsudku z 28.10.2014;
- 04.05.2015 - úprava sudcu - pokyn na doručenie odvolania protistrane + pokyn na predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní;
- 06.05.2015 - odvolanie odporcu voči rozsudku z 28.10.2014;
- 11.05.2015 - úprava sudcu - pokyn na doručenie odvolania protistrane + pokyn na vyrubenie SP za odvolanie + pokyn na predloženie spisu Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní;
- 18.05.2015 - vyjadrenie navrhovateľky k odvolaniu odporcu;
- 19.05.2015 - úprava sudcu - pokyn na doručenie vyjadrenia + prílohy odporcovi - realizované 20.05.2015 (nesprávne označený rok v orig., správne má byť pravdepodobne 2015, pozn);
- 09.06.2015 - spis predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní navrhovateľky a odporcu voči rozsudku z 28.10.2014.»

K vyjadreniu okresného súdu k sťažnosti sťažovateľka stanovisko nezaujala.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 31/2011 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 NcC 5/2002) v období po právoplatnosti nález sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (napr. IV. ÚS 221/04, III. ÚS 103/07, III. ÚS 139/07).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť vychádza z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazuje postupovať v konaní v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ako aj z § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, III. ÚS 75/07, III. ÚS 118/07) ústavný súd zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o posúdenie veci podľa kritéria zložitosti, ústavný súd v zhode s predchádzajúcimi nálezmi sp. zn. IV. ÚS 43/06 z 20. apríla 2006 a sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011 nenašiel dôvod, pre ktorý by bolo potrebné napadnuté konanie vyhodnotiť ako právne alebo skutkovo zložitú. Ústavný súd teda nesúhlasí s názorom uvedeným vo vyjadrení predsedu okresného súdu k s'ťažnosti, ktorý v súvislosti s písaným vyhotovením rozsudku označil napadnuté konanie ako skutkovo a právne náročné. Ústavný súd zastáva názor, že ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov, ku ktorej pre rozhodnutie existuje dostatočné množstvo aplikovateľnej judikatúry.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd posudzoval priebeh napadnutého konania v časti po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011, bolo správanie s'ťažovateľky ako účastníčky konania. V súvislosti s hodnotením procesných úkonov s'ťažovateľky uplatnených v napadnutom konaní, ktoré dáva do pozornosti okresný súd vo svojom vyjadrení k s'ťažnosti, ústavný súd poukazuje

na svoju stabilnú judikatúru (napr. III. ÚS 242/03), podľa ktorej za prierahy vzniknuté v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani na vrub štátnemu orgánu konajúcemu vo veci. Ústavný súd teda nezistil také skutočnosti, ktoré by v súvislosti s predĺžením priebehu preskúmvanej časti napadnutého konania bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľky.

3. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu vo vymedzenej časti napadnutého konania.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z ústavnoprávneho hľadiska je úplne neprijateľné, aby napadnuté konanie nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 13 rokoch od jeho začatia, a to ani napriek tomu, že ústavný súd už vo svojich nálezoch sp. zn. IV. ÚS 43/06 z 20. apríla 2006 a sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011 konštatoval existenciu zbytočných prierahov, okresnému súdu prikázal, aby v napadnutom konaní postupoval bez zbytočných prierahov a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Pokiaľ okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti ospravedlňuje prierahy v napadnutom konaní neprimerane vysokým nápadom vecí a „*absolútne poddimenzovaným personálnym obsadením súdu*“, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú štandardnú judikatúru (napr. I. ÚS 127/04, II. ÚS 311/06), podľa ktorej nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prierahy v konaní.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd nepovažuje za potrebné osobitne skúmať vykonané procesné úkony a berúc do úvahy aj celý priebeh napadnutého konania konštatuje, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 31/2011

v období po právoplatnosti nálezů ústavného sůdu sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011 došlo k zbytočným pried'ahom, a tým aj k porušeniu sťažovateľkou označených práv.

III.

Ústavný sůd aj napriek záveru, že postupom okresného sůdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprikázal okresnému sůdu, aby vo veci konal bez zbytočných pried'ahov, vzhľadom na to, že túto povinnosť mu uložil už vo svojom náleze sp. zn. IV. ÚS 43/06 z 20. apríla 2006; okrem toho okresný sůd vo veci v októbri 2014 rozhodol rozsudkom a táto sa v dôsledku odvolania oboch účastníkov nachádza od júna 2015 na Krajskom sůde v Bratislave.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný sůd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom sůde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom sůde ak ústavný sůd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného sůdu.

Sťažovateľka sa domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 4 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti. Poukázala najmä na to, že napriek dvom nálezom ústavného sůdu, ktoré konštatovali existenciu zbytočných pried'ahov postupom okresného sůdu v napadnutom konaní, nebola vec právoplatne skončená, pričom „*dlhodobá stresová situácia a právna neistota zhoršujú jej zdravotný stav*“.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 6 C 31/2011 a zároveň berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci, ako aj skutočnosť, že okresný súd nerešpektoval príkaz ústavného súdu vyslovený v náleze sp. zn. IV. ÚS 43/06 z 20. apríla 2006, ktorým okresnému súdu prikázal konať v tejto veci bez zbytočných prietáhov, a nerešpektoval ani opakovane vyslovenú existenciu zbytočných prietáhov nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 92/2010 z 22. novembra 2011, ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia v konaní o jej sťažnosti advokátom Mgr. Marošom Palikom. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2014, ktorá bola 839,83 €.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len

„vyhláška“). Úhrada za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2015 predstavuje spolu s režijným paušálom (2 x 8,39 €) sumu 296,44 €. Keďže advokát je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 355,72 €.

V zmysle ustanovenia § 11 ods. 3 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je ocenieľná peniazmi.

Ak teda právny zástupca sťažovateľky hodnotu jedného úkonu právnej pomoci vyčíslil s poukazom na § 10 ods. 1 vyhlášky, postupoval nesprávne, a preto ústavný súd vo zvyšnej časti návrhu týkajúceho sa trov konania nevyhovel.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku) v lehote uvedenej v bode 3 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2016